

INFATIGABLE

Ho és un excellent escriptor, jove encara, i que produeix amb una abundància inexhaurible. No es pot obrir un diari sense trobar un dels seus articles, una revista, sense un dels seus contes, i no parlem de les seves novel·les, de les seves comèdies.

—¿Com us ho feu—li preguntaren l'altre dia, per escriure tant? Sou infatigable!

—Es molt senzill—respongué.—Quan la mà dreta està cansada, escric amb la mà esquerra.

FATUITAT

Per més que es digui, el donjoanisme no s'acaba. L'altre dia, a un dels salons més brillants, hom preguntava a un conegut aristòcrata, que avui fa forrolla:

—¿Creieu que encara queden dones virtuoses al món?

—En tot cas, no pas allí on jo sigui—respongué ràpid.

SALVADOR PERARNAU

Aquesta setmana volíem parlar de la pluja. Parlant de la pluja, no ofendríem ningú, no s'enfadaria ningú.

Però heu-vos ací que, en agafar un diari, ens assabentem de què Salvador Perarnau, el nostre company, ha guanyat l'Englantina d'Or als Jocs Florals de Barcelona. I dediquem aquest glossari al nostre company. Suposem que no s'enfadarà ningú si parlem d'un poeta. Tenim tanta por que la gent s'enfadi!

Salvador Perarnau vingué fa uns anys a Barcelona. Tot el seu equipatge, tota la seva fortuna, eren uns quants versos. Ja compendreu que amb aquest bagatge, els somriures no florien al seu pas, ni se li obrien els braços. A casa nostra un poeta — un poeta de debò — fa més por que una pedregada.

Salvador Perarnau es trobà sol a la ciutat inhospitària i immensa. Conegué les seves nits tèrboles i espesses, els seus amors miserables, la seva tristesa, la seva misèria. Salvador Perarnau fou l'amic de tots els tristos, de tots els que no tenen llar, de tots els maleïts de la terra. Però a cada un d'ells, com un Crist, tenia una paraula bona i suau. I amb ells i per a ells feia versos.

"L'Esquella de la Torratxa" li obrí les seves pàgines, i Salvador Perarnau començà a publicar-hi aquests versos meravellosos, magnífics, que vosaltres llegiu cada setmana.

• Versos de gran poeta, de poeta singularíssim, personalíssim, d'aquells que no en neixen cada dia. El poble, el lector humil i anònim, els llegia i els admirava. Salvador Perarnau s'anava fent un nom. Però els "savis", els crítics,

els que tenen un diari a la seva disposició, es feien el sord a aquest nom. La incomprensió, el silenci, el menyspreu es feien a l'entorn del nom del nostre amic. Sols J. M. López-Picó—ànima delicadíssima, gran senyor de la nostra poesia, que tampoc no escapa a les sagetes brutes de fel dels homes d'obra negativa i eixorca—l'acollí a "La Revista".

Els altres callaren. El seu silenci és una cosa grotesca i odiosa. Però, dissortadament, ja hi estem acostumats. I ja el poble n'heu esment.

Salvador Perarnau, senyors, és un gran poeta. Tal com sona: un gran poeta, un dels més personals de la moderna lírica catalana. Els seus versos, xops d'humanitat, de llàgrimes i goig d'humanitat, mereixen tots els elogis.

Tots els elogis que fins avui, injustament, se li han negat.

VIRAI

Aquells pisets....

El transeünt mitjanament observador haurà pogut constatar, en travessar per un indret o altre els barris de la Reforma, com cada volta que s'hi enderroca un vell immoble, resten visibles, mesos i mesos, en la paret de l'edifici l·lindant, al fons o bé al costat, les marques de les habitacions corresponents als pisos que fonen aterrats.

No hi ha res tan curiós i ensems tan tràgic com aquests segells de vida pretèrita casolana, reduïts espais de mur irregularment quadriculats, que són a la vegada bigarrats i descolorits mostraris de paperaire o de pintor.

Des del que fou botiga o magatzem fins a la llinda de les golfies, del sostremort o del terrat, tota la casa desapareguda veureu que resta detalladament grafiada en la paret veïna; pisets esquifits, cambres obscures, nínxols de dolor, de joia o de pecat que visqueren centúries en la fosca; i en alguna d'aqueixes parets, a voltes durant dies i setmanes, veureu que encara hi resta un cartell enganxat, un cromo de calendari que penja, o una creu de palma clavada darrera una porta.

L'escassa llum que anys i més anys s'entaforà per les minses obertures, s'anà menjant el color del paper al voltant dels quadros i dels mobles, deixant la silueta llur marcada a la paret, el bufet, la calaixera, l'armari-mirall, la tauleta de nit; de manera que amb poc esforç d'imaginació podríem endevinar: això era el menjador, això la cuina. Era la llum escassa, llum de segona mà, que aconseguia amb el temps aqueixes marques.

El que no arribariem a concebre mai són les virtuts, els vicis, el mal i el bé, els plors o les alegries, els besos d'amor o de pietat, les joies i els crims de la subconsciència, que es covaren en aquells níus-pisets, avui destroçats i potser ja morts o eixalats els tristos ocells que s'hi ajocaven...

El sol tampoc en sabia res, perquè no hi arribà mai; per això, ara que pot, ara que l'espai li ho permet, es complau a festejar aquelles velles parets amb les llargues i dolces besades dels seus raigs manyagaires.

FRA NOI

felicitat, sempre, sempre; quan la troba no n'és conscient, i la destrueix per una inconscient consciència.

Restaré en silenci fins que torni la felicitat, i sé del cert que només durarà un moment, com ara, perquè jo mateix tornaré a destruir-la. Som homes i busquem Déu en nosaltres, àdhuc els que no hi creiem.

Així mateix la paraula creadora degué palpar el buit fins a retrobar-se feta cosa. El No-res, era ple del Tot, o, si no, no hauria pogut crear-lo. El Tot i el No-res són la mateixa cosa. I la felicitat i la infelicitat i Déu i el Tot i el No-res només tenen la força de la paraula i l'imperatiu del moment.

Pel pecat de néixer, tot ha de morir. Només existeix el present. El present és un moment tan curt, que no tenim ni temps de pensar-lo. Quan el pensem, ja ens ha fugit i ja som en un altre moment present que ens escapa. Amb aquesta rapidesa, fuig la felicitat quan volem deturar-la. Un moment feliç deixa un buit ple de misteri incompreensible. Potser en el fons del misteri s'hi amaga la felicitat embolcallada amb tristesa.

El misteri és la carn, i la felicitat és l'ànima. Quan busquem l'ànima, ens topem amb la carn.

SALPER.

L'ESDEVENIDOR DELS FILLS

—Diu que els teus pares et volen comprar un altre germanet?

—Sí; si és noia, serà dida; i si es noi, el faran banquer.

La rondalla de les roses

Diu que les roses eren dones belles
que feien patir els cors de dolç anhel;
diu que tenien, per amants, les estrelles,
i es varen tornar flors de cara al cel.

Si això és història o falla
no us ho sabria pas dir,
només sé que les roses, sense dir paraula
m'han parlat a mi.

I feien un dir de rondalla,
un dir espurnejat d'anells,
i cada rosa era una rialla
d'estels.

I jo que sóc tafaer de les coses
me les he anat mirant,
i a cada una de les roses
li he preguntat pel seu amant.

I m'han dit silenciosament:
El nostre amant, que ens don vida i ens mata,
és aquest sol ardent
que ens esclata.

I jo que he fet: He sentit dir
que havieu estat dones belles
i vàreu devenir
flors esclatades mirant les estrelles.

I elles m'han dit: No en tenim pas memòria;
sols sabem que tenim aquest somriure franc
i aquest somriure és la nostra glòria,
la glòria de la sang.

I en aquella sublim rialla
hi he vist el do d'enamorar les coses,
i he cregut que l'amor és la rondalla
de les roses.

SALVADOR PERARNAU

Recompte de desapareguts

No fa gaires dies, els supervivents de la "Colla Apats i Lletres" — encara en resten, una dotzena de frare—, es reuniren al voltant d'una taula modestament parada, a Vallvidrera.

Un ingeni d'avant-guerra, amanit amb la plagasitat més xiroia, regnà durant tota la festa, com en els bons temps en què estaven de moda els versos xaradistics, les cantarelles bilingües, els acròstics i les setrilleres numèriques.

Un dels comensals, però, els amargà poc o molt la digestió — que se'ls comença a fer pesada al pes dels anys —, amb el recompte dels companys difunts.

I el balanç no podia resultar més sinistre; en el terme de trenta anys, la que un jorn fou famosa "Colla", ha perdut, si mal no recordem, als següents membres:

Antonet del Corral, Jep de Jespus, Enric Martí i Giol, Joaquim Roig, F. Tiana, L'avi Riera, Ego Sum, Salvador Bonavía, Francesc Comas, Anton Saltiveri, A. del Singlot, Ramon Ramon Vidales, Adolf Camps i Cortès, A. Déu, J. Cortina Rivera, J. Pallejà, J. Baró, J. Ximeno i Planas, Casimir Ribó i Malla, J. Cap, Domènec Bartrina, V. Tarriada, J. Aladern, etc., etc.

Tots havien estat col·laboradors espontanis del nostre setmanari, havent-se captat les simpaties dels lectors de fi de segle.

"L'ESQUELLA", adherint-se en esperit a l'àpat dels supervivents de la "Colla Apats i Lletres", dedica tanmateix un piadós record als seus morts.

AQUEST NUMERO

HA ESTAT VISAT

PER LA CENSURA

Torres del Alamo, el mestre Luna, el baríton Marc Redondo, el tenor Vendrell, el tenor còmic Palacios, la tiple còmica Rosita Cadenas, la tiple Martín.

"La pícaro molinera" té un llibre interessant, ben estructurat, graciós i ple d'enginy. El diàleg és del més reeixit que hem vist en el gènere. No de tots els llibres de sarsuela pot dir-se el mateix.

Quant a la música, dient que és de l'autor de "Molinos de viento" està dit tot. Però nosaltres afegirem que no desmereix en res de la de "Molinos de viento". Una música plena, ben orquestrada, rica en vena melòdica.

SOB

Ara aniran uniformats els venedors de mercats. Tots aniran blancs de roba.

El que potser no anirà uniformat serà la qualitat, el preu i el pes.

Altra volta tenim mariners Anglesos a Barcelona.

Sabeu perquè els mariners tan bon punt arriben a terra ja s'embriaguen?

Perquè estan tips de veure aigua.

Al Canadà han descobert camps d'or.

Quina sort tenen els del Canadà! Aquí, amb prou feines descobrim la lluna.

Però, com ho han sabut que era or? Es que encara hi ha algú que el coneix?

Segons el servei meteorològic de Catalunya, domina el cel nuvolós per tota la regió.

Ens en hem donat compte i fins hem vist ploure.

Al carrer del Sant Crist, va caure un noi de nou anys i es va fracturar l'húmer esquerre.

Recristo!

Des de dimecres passat, el tren de Sarrià anirà per sota terra.

Els morts que ha fet anant per damunt, ara se'n deuran alegrar.

Prop de Can Baró va ésser detingut un individu (no volem dir cap indi que se li hagi mort la dona), quan es disposava a deixar un fetus.

Això ja és més propi d'un "indio" que d'un individu.

Es diu que al començament del carrer de Balmes hi construïran un monument al vianant desconegut mort pel tan avorrit carril de Sarrià.

Com que ja s'ha inaugurat el servei soterrani, ara es podrà passejar tranquilament pel carrer que fins ara era el més perillós de Barcelona.

Un noi n'ha ferit greument un altre de un tret de carrabina. Conseqüències de les joguines que passen els Reis.

S'està enllestint el sumari per la mort del boxador Perazzo, correnguda a l'Olympia.

La veritable cultura no ha de lamentar mai casos semblants.

A Sant Feliu, uns pots de pintura esclataren i feriren uns nois. Alerta, pintors!

Barcelona té molta circulació.

Tots els guàrdies urbans que entren es cuiden de la circulació, però deixen abandonats els altres serveis.

Per vigilar catorze o quinze carrers sols hi ha un urbà. S'ha de nedar i guardar la roba.

Quan hi posarà remei l'Ajuntament?

D'ara endavant es podrà acabar els espectacles a dos quarts de dues de la nit.

Ho trobem molt encertat; però, ¿per què sols ha d'ésser a l'estiu i no tot l'any?

S'ha fet una línia fèrria en ple Paral·lel.

En Roure ho aprofitarà per fer un sàinet que pot utular: "El guardavies del Paral·lel".

El nostre amic i col·laborador el poeta Salvador Perarnau, en els Jocs Florals de Barcelona d'enguany, ha obtingut l'Englantina d'or amb la poesia "L'Hereu de les muntanyes".

No cal dir com felicitem l'amic Perarnau i com ens felicitem nosaltres.

"L'ESQUELLA" participa de l'honor del seu poeta.

Es celebrà la festa de Sant Jordi amb molta brillantor. Però no deuria ésser la brillantor del sol, perquè no va sortir en tot el dia.

Ll. R. P.—Doni el nom i es publicarà totseguit, però no responem de les conseqüències.

Julia Dols.—Res, no farem res amb versos.

C. Bigas i Munné.—No va perquè és massa llarg.

Anselm Gómez.—Això sembla un embolic que ni el linotipista l'entendria.

Carles Bigas.—L'Elogi de primavera ara no pot anar, home! No veu que chits!

A. C. A.—Els seus versos encara no estan bé, encara no són publicables. Hi ha, però, en ells, imatges i frases de veritable poeta. Adquireixi una gramàtica d'En Fabra i segueixi treballant amb calma i amb amor.

J. V.—Va.

Ll.—Perdoni'ns, però ens sembla massa gastat.

"Sents".—Va un dels treballs. L'altre ens sembla indigne de vostè.

J. de S.—Comprenquí que el teatre líric, quan no es català, no ens interessa massa. A més a més, com podrà veure, ja se n'ocupa el nostre crític.

P. J.—Es poc interessant.

R. C.—El mateix li diem.

Ll. R. C.—Vostè ho pot fer millor.

D. C. i O.—Poc interessant aquesta vegada.

P. P.—El dibuix no és prou reeixit. Però vostè té condicions i ho farà bé. Si li sembla bé, aprofitarem l'acudit.